

har været saa vant til, at det har kunnet taale saa umaadelig Meget. Mellem Kjøbstadsfolk har det tidt været en Mening, at Folk ude paa Landet kunde sagtens, thi de havde jo Alt inde i Huset. De havde jo i Huset baade Mælk, Fløde og Smør og alt det, som de i Kjøbstæderne skulde betale i dyre Domme, og derfor har der været Folk, som have troet, at det var et rent Slaraffenliv ude paa Landet, hvor de havde Alt i Huset og ikke behøvede at løbe med Skillingerne. Men jeg tror dog nok at Opfattelsen paa dette Punkt er bleven noget forandret. Man er kommen ind paa at tro, at ogsaa det at være Landmand og at skulle frembringe disse Produkter, koster noget Arbejde, og at det dog er en temmelig vanskelig Beskæftigelse, saaledes at det kan være fuldt saa vanskeligt for Landbrugere at komme ud af det som for dem, der leve i Kjøbstæderne. Man hører jo temmelig almindelig Tale om Landbruget som Danmarks Hovederhverv; i disse Dage, hvor der har været forhandlet om denne Sag, har vi jo hørt Udtalelser om, at Landbruget er Danmarks Hovederhverv, at det er det vigtigste, at det er det, der beskæftiger og føder de fleste Mennesker, at det er Grundlaget for Velstanden heri Danmark, og jeg skal ikke negte Berettigelsen heraf, men jeg synes man tager overordentlig lidt Hensyn til det. Man respekterer det, Gud bebares, det er meget rart at være respekteret, det er meget rart at være anerkjendt, men lige saasnart der tales om at gjøre Noget for Landmanden, finder man Hundreder af Undskyldninger. Naar jeg ser tilbage paa vor Landbrugshistorie, forekommer det mig at være mærkbærdigt, hvor opfindsom man har været paa Theorier for at bevise, at Intet skulde gjøres for det danske Landbrug. Saa snart det er kommet et eneste Spørgsmaal op, har man fundet en Theori, i Følge hvilken der Intet skulde gjøres. Summa Summarum af Alt, hvad vi have gjort, er, at der Intet skal gjøres for det danske Landbrug. (Uro i Salen). Ja, jeg skal gjøre mig Umage for at tale saa høit som muligt, for at de Herrer herne ved Pallen kan høre mig. (Vedbarende Uro i Salen). Ja, jeg er nødt til at vente lidt; thi Stormen er saa stærk at det er vanskeligt at faae Ordet. (Formanden ringer). Jeg standsede ved, at man er kommet til Komplimenterne, man er kommet til at anerkjende Landbruget, hvilket jeg for Næsten tror, man har gjort længe; men man har opfundet en Mængde Theorier, i Følge hvilke der Intet skulde gjøres for Landbruget. Saaledes have vi i denne Forhandling hørt Tale om „ingen Ind-

skrænkning i det frie Erhverv“. Det skulde være en af de Sætninger, som kom frem i Frihedens Navn. Denne Sætning skulde ogsaa anvendes paa Landbruget. Jeg tror, at Mange i denne Sal, og jeg antager ogsaa det ærede Medlem, som sidst talte, vil indrømme mig, at denne Sætnings Almengyldighed i meget høi Grad kan bestrides. I denne Friheds Navn er der gjort umaadelig Uret i Verden, og i denne Sætnings Navn vil man ogsaa gjøre megen Uret lige over for Landbrugere.

Nu er det jo gaaet saaledes, at der i den senere Tid, hvor Landbruget er trængt paa alle Kanter, blandt Landbrugere er fremkommen forskjellig Bevægelse, og vi hørte jo som en Indledning til denne Sag et Hjertesul fra det ærede Medlem for Præsto Amts 6te Valgfreds (Wissen), at det maa endelig ikke gaa saa galt, at Demokratiet og Landbruget skal stilles ad. Jeg tror ikke, at der er nogenjomhelst Fare for det. Jeg tror, at Forholdet er det, at man stiller Noget op som Demokratiet, og saa siger man: Demokratiet maa ikke svigtes. Nei, selvsølgelig; men det kommer an paa, hvad det er, man giver dette klingende Navn, og jeg maa sige, det kunde meget godt være, at en stor Del af Landbrugere og en Del af Medlemmerne i denne Sal kunde blive uenige om, hvad der var Landbrugets Larm, og hvad der ikke var det; men jeg tror, at i saa Fald vilde Demokratiet, de demokratiske Kanter være paa Landbrugernes Side og ikke i denne Sal. Nu er det nemlig ganske mærkeligt at se, at naar vi her staa lige over for dette Spørgsmaal om Kunstsmør, saa har vi ude fra Landbrugere overordentlig mange sagtyndige Udtalelser, som omhandle dette Spørgsmaal. Vi se, at der er saa at sige ikke en eneste Landbosforening her i Landet, uden at den har udtalt sig til Gunst for skjærpede Bestemmelser, strenge Bestemmelser paa Kunstsmørrrets Omraade. Vi have en saaglik Autoritet, Delegeretmøderne for Landbosforeningerne dels i Sjælland, dels i Fyn og dels i Sjælland. Hvad have disse Folk sagt om denne Sag? I Sjælland ved Delegeretmødet gav man sin Tilslutning til Regjeringens Forslag, i Fyn gif man noget videre og ønskede en Tilføining dertil, og i Sjælland stod man endelig paa et Forbud mod Kunstsmør. Det forekommer mig at være mærkeligt, at man tager saa lidt Hensyn til den Stilling, som Landbruget ved sine berettigede Repræsentanter har indtaget til dette Spørgsmaal. Det forekommer mig dog, at man maa se paa dem saaledes, at de ogsaa godt kunde tænke Spørgsmaalet igjennem i hele dets Udstrækning og i alle